

ἐξ ἡμῶν. ἡ γὰρ κατὰ Θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς ¹⁰
σωτηρίαν ἀμεταμέλητον κατεργάζεται³. ἡ δὲ τοῦ
κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. ἰδοὺ γάρ, ¹¹
αὐτὸ τοῦτο, τὸ κατὰ Θεὸν λυπηθῆναι ὑμᾶς⁴, πόσῃν
κατειργάσατο ὑμῖν σπουδὴν, ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ
ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ
ζῆλον, ἀλλ' ἐκδίκησιν. ἐν παντὶ συνεστήσατε ἑαυ-
τοὺς ἄγνοους εἶναι ἐν⁵ τῷ πράγματι. ἄρα εἰ καὶ ¹²
ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ εἵνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, οὐδὲ
εἵνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, ἀλλ' εἵνεκεν τοῦ φανερωθῆ-
ναι τὴν σπουδὴν ἡμῶν⁶ τὴν ὑπὲρ ὑμῶν⁷ πρὸς ὑμᾶς
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα ἐπὶ ¹³
τῇ παρακλήσει ὑμῶν⁹. περισσοτέρως¹⁰ δὲ¹¹ μᾶλλον
ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀναπέπαυται τὸ
πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν. ὅτι εἴ τι αὐτῷ ¹⁴
ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατησχύνθη. ἀλλ' ὥς
πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, οὕτω καὶ ἡ
καύχησις ἡμῶν, ἡ ἐπὶ Τίτου, ἀλήθεια ἐγενήθη. καὶ ¹⁵
τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστίν,
ἀναμνησκόμενον τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν, ὥς
μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. χαίρω ¹⁶
οὖν¹² ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ VIII.
Θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδο-
νίας· ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ περισσειά τῆς ²
χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους πτωχεία αὐτῶν ἐπε-
ρίσσευσεν εἰς τὸν πλοῦτον¹ τῆς ἀπλότητος αὐτῶν.
ὅτι κατὰ δύνάμιν, μαρτυρῶ, καὶ ὑπὲρ² δύνάμιν αὐθαί- ³
ρετοι, μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν, ⁴
τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς

³ ἐργάζεται⁴ om. ὑμᾶς⁵ om. ἐν⁶ ὑμῶν⁷ ἡμῶν⁸ (· ἐπὶ) add δὲ⁹ ἡμῶν¹⁰ (ἡμῶν περισσοτέρως)¹¹ om. δὲ¹² om. οὖν¹ τὸ πλοῦτος² παρὰ

5 τοὺς ἁγίους δέξασθαι ἡμᾶς³. καὶ οὐ καθὼς ἤλ-
 πίσαμεν, ἀλλ' ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ Κυρίῳ, καὶ
 6 ἡμῖν διὰ θελήματος Θεοῦ. εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς
 Τίτον, ἵνα καθὼς προενήρξατο, οὕτω καὶ ἐπιτελέσῃ
 7 εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. ἀλλ' ὥσπερ ἐν
 παντὶ περισσεύετε, πίστει, καὶ λόγῳ, καὶ γνώσει,
 καὶ πάσῃ σπουδῇ, καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν⁴ ἀγάπῃ,
 8 ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. οὐ κατ'
 ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐτέρων σπουδῆς καὶ
 9 τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων. γι-
 νώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσε, πλούσιος ὢν, ἵνα
 10 ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε. καὶ γνώμην
 ἐν τούτῳ δίδωμι. τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες
 οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρ-
 11 ξασθε ἀπὸ πέρυσι. νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτε-
 λέσατε, ὅπως, καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτω
 12 καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. εἰ γὰρ ἡ προθυμία
 πρόκειται, καθὸ ἐὰν ἔχῃ τις⁵, εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὸ
 13 οὐκ ἔχει. οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν δὲ⁶
 14 θλίψις. ἀλλ' ἐξ ἰσότητος, ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν
 περίσσευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ
 ἐκείνων περίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα.
 15 ὅπως γένηται ἰσότης, καθὼς γέγραπται, Ὁ τὸ πολὺ,
 οὐκ ἐπλεόνασε· καὶ ὁ τὸ ὀλίγον, οὐκ ἡλαττόνησε.
 16 Χάρις δὲ τῷ Θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν
 17 ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου. ὅτι τὴν μὲν παρά-
 κλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων, αὐθαί-
 18 ρετος ἐξῆλθε πρὸς ὑμᾶς. συνεπέμψαμεν δὲ μετ'
 αὐτοῦ τὸν ἀδελφόν⁷, οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ
 19 διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν· οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ

³ *om.* δέξασθαι ἡμᾶς⁶ *om.* δὲ⁴ *Marg.* ἐξ ἡμῶν ἐν ὑμῖν⁷ τὸν ἀδελφὸν μετ' αὐτοῦ⁵ *om.* τις

χειροτονηθεῖς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν
 σὺν⁸ τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν
 πρὸς τὴν αὐτοῦ⁹ τοῦ Κυρίου δόξαν, καὶ προθυμίαν
 ὑμῶν¹⁰. στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ἡμᾶς μωμήσῃται²⁰
 ἐν τῇ ἀδρότῃ ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν·
 προνοοῦμενοι¹¹ καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον Κυρίου ἀλ-²¹
 λὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς²²
 τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς
 πολλάκις σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιό-
 τερον, πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. εἴτε ὑπὲρ²³
 Τίτου, κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός· εἴτε
 ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ.
 τὴν οὖν ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν, καὶ ἡμῶν καυ-²⁴
 χήσεως ὑπὲρ ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς² ἐνδείξασθε καὶ¹³
 εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους ΙΧ.
 περισσὸν μοί ἐστι τὸ γράφειν ὑμῖν· οἶδα γὰρ τὴν²
 προθυμίαν ὑμῶν, ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακε-
 δόσιν, ὅτι Ἀχαΐα παρεσκεύασται ἀπὸ πέρυσι· καὶ
 ὁ ἐξ¹ ὑμῶν ζῆλος ἠρέθισε τοὺς πλείονας. ἔπεμψα³
 δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ
 ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ· ἵνα, καθὼς ἔλεγον,
 παρεσκευασμένοι ᾗτε· μή πως, ἐὰν ἔλθωσι σὺν ἐμοὶ⁴
 Μακεδόνες καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους, κατ-
 αισχνυνθῶμεν ἡμεῖς (ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς) ἐν τῇ
 ὑποστάσει ταύτῃ τῆς καυχήσεως². ἀναγκαῖον οὖν⁵
 ἡγήσάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς, ἵνα προέλ-
 θωσιν εἰς ὑμᾶς, καὶ προκαταρτίσωσι τὴν προκατ-
 ηγγελέμεν³ εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἐτοίμην εἶναι,
 οὕτως ὡς εὐλογίαν, καὶ μὴ ὥσπερ⁴ πλεονεξίαν.

⁸ ἐν⁹ om. αὐτοῦ¹⁰ ἡμῶν¹¹ προνοοῦμεν γὰρ¹² Marg. (ὑπὲρ ὑμῶν εἰς αὐτούς,)¹³ om. καὶ¹ om. ἐξ² om. τῆς καυχήσεως³ προεπηγγελέμεν⁴ ὡς